

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Sorochin Iuri XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.07.2014 – 12.10.2018 (prima instanță);
2. 13.11.2018 – 19.02.2021 (instanța de apel);
3. 11.05.2021 – 19.10.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 12 octombrie 2018: S-a încetat procesul penal pornit în baza art. 310 alin. (1), art. 27, art. 190 alin. (2), lit. c) Cod penal, în privința lui Sorochin Iuri, din motiv că fapta acestuia constituie contravenție.

S-a încetat procesul contravențional în privința lui Sorochin Iuri pe art. 335 Cod contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, conform rechizitoriului inculpatul Sorocim Iuri, este învinuit de aceea că, la data de 14.12.2013, având scopul prezentării în procesul civil a unor probe false, precum și motivul de a obține un interes material, a depus o cerere de chemare în judecată în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea ordonanței judecătorești privind încasarea sumei împrumutului în mărime de 6 380 lei de la Istrati Fiodor, prezentând drept probă o recipisă întocmită la data de 12.04.2013, ducând astfel instanța de judecată în eroare, prin obținerea calității de creditor, ca participant în procedură în ordonanță, atât timp cât recipisa respectivă a fost

întocmită ca dovadă a primirii de către Istrati Fiodor a mijloacelor bănești pentru efectuarea unor lucrări de construcție în luna aprilie 2013, în casa Sorochin Mariei, mama lui Sorocim Iuri, situată pe XXXXX.

Astfel, Sorochin Iuri este învinuit că, prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal: „falsificarea probelor, adică falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces”.

Tot el, este învinuit de aceea că, la data de 14.12.2013, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin depunerea cererii de chemare în judecată în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea ordonanței judecătorești cu privire la încasarea sumei de 6 380 lei, cu titlu de împrumut de la Istrati Fiodor, bazându-se pe o recipisă întocmită la data de 12.04.2013, ultimul primind de fapt acești bani de la mama sa Sorochin Iurie - Sorochina Maria, drept plată pentru lucrări de construcțiile efectuate în luna aprilie 2013, în casa acesteia, situată în XXXXX, a încercat să obțină de la Istrati Fiodor mijloace bănești în sumă de 6380 lei, însă acțiunile ilegale ale acestuia nu și-au produs efectul din motive independente de voința făptuitorului atât timp cât partea vătămată Istrati Fiodor a depus obiecții motivate asupra ordonanței judecătorești din 16.12.2013, în rezultatul căreia ordonanța respectivă a fost anulată, acțiuni care ar fi putut cauza părții vătămate daune considerabile.

Sorochin Iuri este învinuit că, prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 27, art. 190 alin. (2), lit. c) Cod penal: „tentativă de escrocherie, adică tentativa la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune considerabile”.

Prima instanță a indicat că, reținând că Statul, în persoana acuzatorului de stat, nu mai susține învinuirea înaintată împotriva inculpatului Sorochin Iuri în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) Cod penal, considerând că, fapta comisă de către ultimul nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 310 alin. (1), 27, 190 alin. (2) Cod penal, instanța judecătorească, nu poate depăși aceste limite, or, statul nu mai învinuiește inculpatul de comiterea infracțiunilor menționate, dar consideră că inculpatul a comis contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional – samavolnicia.

În continuare, prima instanță a conchis că, probele confirmă că Sorochin Iuri, a pretins exercitarea în mod arbitrar a unui drept presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei, adică a comis contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 335 Cod contravențional – „*samavolnicia, adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislație, fără a se cauza vreo daună considerabilă persoanei*”.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Partea vătămată, Istrati Fiodor, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Sorochin Iuri să fie recunoscut vinovat, invocând că, este inadmisibil ca într-o cauză penală în care partea vătămată are pretenții materiale și morale să fie încetată după patru ani, iar inculpatul să scape de pedeapsa penală, doar pentru faptul că, acuzatorul de stat a refuzat la principiile legale, care de rând cu alți procurori care au participat în această cauză penală prin renunțul la învinuire au admis încălcări ale legislației, prima instanță eronat a constatat că, partea vătămată a susținut poziția procurorului, cu privire la scoaterea acestuia de sub urmărire penală și tragere la răspundere contravențională, declarațiile inculpatului depuse în ședința judiciară poartă un caracter eronat și de apărare, prima instanță a constatat că suma de bani nu a fost un împrumut, dar a constatat în achitarea pentru lucrările de construcție la casa inculpatului Sorochin Iuri, intenția lui Sorochin Iurie a fost îndreptată anume spre a obține banii de la partea vătămată, și cu toate că a fost depusă cererea în instanța de judecată, pe perioada de patru ani inculpatul nu a renunțat la acțiunea în instanța de judecată, și intenționat prezentând probe false, și folosind recipisa în acest scop.

2.2 Avocatul Colenco Aureliu în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, prima instanță nu a luat în considerație că în cadrul audierilor martorului Melnic Serghei, acesta se afla împreună cu pătimitul Istrati Fiodor, fiind încălcate grav prevederile art. 105 alin. (2) Cod de procedură penală, situație similară și în cazul martorului Malai Vladimir, ordonanța de punere sub învinuire a lui Sorochin Iuri din 17.05.2014, diferă față de ordonanța care se afla la mama inculpatului, deoarece în ordonanța aflată la ultima lipsește mențiunea cu privire la semnătura interpretului, prima instanță nu a luat în considerație încheierea organului de poliție din 08.11.2013, prin care s-a încetat controlul pe marginea plângerii depuse de către Istrati Fiodor, în cadrul ședinței instanței de fond a fost înaintat demersul privind efectuarea expertizei grafoscopice, însă acesta a fost respins din motive nejustificate de către instanță, inculpatul nu a fost asigurat cu garanțiile necesare apărării sale, deoarece recipisa din 12.04.2013, a fost obiectul unui litigiu civil, și este un contract civil încheiat între părți, și nu au fost intentate careva cauze penale pe pretinsa falsificare a acesteia, și aceasta este valabilă și nu este anulată, și nu s-a solicitat anularea acesteia. Faptul adresării în instanța de judecată în mod civil a lui Sorochin Iurii privind încasarea a unei datorii prezentând instanței civile un contract de împrumut valabil, nu poate fi caracterizată ca o încălcare a ordinii stabilite de legislație și nici nu este specificat acest semn în sentința de condamnare.

2.3 Avocatul Dragomir Aliona în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, prima instanță nu a luat în considerație că, nu există și nu au existat careva relații contractuale de prestare servicii sau antrepriză între Sorochin Iurii și Istrati Fiodor,

toate relațiile și înțelegerile în acest sens au fost stabilite între Istrati Fiodor și Sorochina Maria. Istrati Fiodor nu a convenit, nu a coordonat și nu l-a informat niciodată pe Sorochin Iurii cu privire la careva lucrări de antrepriză sau servicii. Lucrările nu au fost finalizate, iar Istrati Fiodor nu a întocmit și nu a predat careva acte de executare a lucrărilor. În declarațiile anterioare Istrati Fiodor a relatat că, recipisa dată lui Sorochin Iurie a fost scrisă personal de către el, iar în ședința judiciară din 18.01.2018, a relatat că suma indicată în recipisă a reținut-o în contul achitării serviciilor executate la casa lui Sorochin Iuri.

A mai invocat că prin faptele constatate, s-a stabilit cu certitudine că Sorochin Iurii nu avea careva înțelegeri și, deci, obligațiuni sau datorii de a achita mijloace bănești lui Istrati Fiodor, nu avea careva temeuri de a reține samavolnic suma împrumutată de Sorochin Iuri în contul achitării unor presupuse lucrări, contractate în mod verbal cu Sorochina Maria. În situația în care, Istrati Fiodor pretinde că a efectuat careva lucrări comandate de Sorochina Maria, atunci acesta urmează să-și revendice drepturile pe cale judiciară conform art. 10 al Cod civil, prin depunerea unei acțiuni împotriva lui Sorochina Maria și nu altfel. Pe parcursul examinării cauzei penale de învinuire a lui Sorochin Iuri, s-a constatat că, recipisa este una veridică și nu falsă așa după cum se indică în rechizitoriul învinuirii, iar relațiile dintre Sorochin Iuri și Istrati Fiodor și Sorochina Maria pe de altă parte au un caracter pur civil, de neexecutare sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor din raporturile civile nu poate constitui obiect sau temei de urmărire penală și urmează a fi calificate în ordine civilă.

2.4 Inculpatul, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, invocând că, prima instanță n-a luat în considerație încheierea din 17.11.2013, care nu a fost anulată și este în vigoare, iar în astfel de mod organul de urmărire penală nu a fost în drept să pornească cauza penală, fiind încălcate astfel cerințele art. 22 Cod de procedură penală, și art. 4, pct. 1) CEDO, dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de două ori pentru aceeași faptă. În plîngerea depusă inițial Istrati Fiodor a indicat că nu a scris recipisa, însă ulterior a recunoscut că dânsul a întocmit această recipisă, specificând că nu are pretenții față de Sorochin Iuri. Toți martorii audiați în ședința judiciară au confirmat că Istrati Fiodor nu a activat în câmpul muncii.

Inculpatul a mai invocat că, sunt inadmisibile în calitate de probe declarațiile martorului Diordiță Roman, deoarece dânsul a participat la mai multe acțiuni procesuale în cadrul acestei cauze penale, deși acesta i-a ajutat lui Istrati Feodor să întocmească alte acte procesuale, la audierea martorilor Melnic Serghei și Malai Vladimir au fost încălcate prevederile art. 105 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece au fost audiați în prezența părții vătămate, ședința judiciară din data de 15.07.2014, a avut loc cu încălcarea prevederilor art. 6 CEDO, deoarece s-a petrecut în lipsa avocatului inculpatului, instanța de fond nu s-a expus asupra fotografiilor, care conform prevederilor art. 132⁸ alin. (2), art. 132¹⁰ Cod de procedură penală,

pot fi administrate în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (3 - 5) Cod de procedură penală, nu și în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 27, art. 190 alin. (2), și art. 310 Cod penal, ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită în lipsa inculpatului sau acestuia i-a fost prezentată o altă ordonanță, acestea din urmă fiind contestate către procurorul ierarhic superior, ulterior la judecătorul de instrucție.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2021:

S-a respins ca nefondat apelul declarat de către partea vătămată, Istrati Fiodor;

S-a admis apelurile declarate de către inculpatul Sorochin Iuri și a avocaților în numele acestuia;

S-a casat total sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care:

Procesul penal în privința lui Sorochin Iuri în baza art. 27, 190 alin. (1) și art. 310 alin. (1) Cod penal, s-a încetat în baza art. 391 alin. (1), pct. 6) Cod procedură penală, deoarece există circumstanțe care condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, Sorochin Iuri, este învinuit de aceia că, la data de 14.12.2013, având scopul prezentării în procesul civil a unor probe false, precum și motivul de a obține un interes material, a depus o cerere de chemare în judecată în Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea ordonanței judecătorești privind încasarea sumei împrumutului în mărime de 6 380 lei de la Istrati Fiodor, prezentând drept probă o recipisă întocmită la data de 12.04.2013, ducând astfel instanța de judecată în eroare, prin obținerea calității de creditor, ca participant în procedură în ordonanță, atât timp cât recipisa respectivă a fost întocmită ca dovadă a primirii de către Istrati Fiodor a mijloacelor bănești pentru efectuarea unor lucrări de construcție în luna aprilie 2013, în casa lui Sorochin Maria, mama lui Sorochin Iuri, situată pe XXXXX.

Astfel, Sorochin Iuri este învinuit că, prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 310 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „falsificarea probelor, adică falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces”.

Tot el, Sorochin Iuri este învinuit de aceia că, la data de 14.12.2013, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin depunerea cererii de chemare în judecată în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea ordonanței judecătorești cu privire la încasarea sumei de 6 380 lei, cu titlu de împrumut de la Istrati Fiodor, bazându-se pe o recipisă întocmită la data de 12.04.2013, ultimul primind de fapt acești bani de la mama sa Sorochin Iurie - Sorochina Maria, drept plată pentru lucrări de construcție efectuate în luna aprilie 2013, în casa acesteia, situată în XXXXX, a încercat să obțină de la Istrati Fiodor mijloace bănești în sumă de 6380 lei, însă acțiunile ilegale ale acestuia nu și-au produs efectul din motive independente de voința făptuitorului atât timp cât partea

vătămată Istrati Fiodor a depus obiecții motivate asupra ordonanței judecătorești din 16.12.2013, în rezultatul căreia ordonanța respectivă a fost anulată, acțiuni care ar fi putut cauza părții vătămate daune considerabile.

Sorochin Iuri este învinuit că, prin acțiunile sale intenționate, a comis infracțiunea prevăzută de art. 27, art. 190 alin. (2), lit. c) CP al RM, individualizată prin „tentativă de escrocherie, adică tentativa la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune considerabile”.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță incorect a ajuns la concluzia că, acțiunile lui Sorochin Iuri constituie contravenția de samavolnicie, omițând existența de circumstanțe care exclud tragerea acestuia la răspundere penală.

În continuare, instanța de apel a statuat că, prin încheierea ofițerului de sector al SP- 7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013, a fost încetat controlul inițiat în baza materialului nr. 14295, la plângerea lui Istrati Fiodor, pe faptul că a primit o pretenție de la Sorochin Iuri, conform căreia în baza unei recipise urmează să restituie suma de 6 380 lei.

Instanța de apel a reținut că, faptele pentru care s-a constatat de către instanța de fond contravenția de samavolnicie, sunt aceleași, în baza cărora a și fost încetat procesul de examinare a plângerii prin încheierea ofițerului de sector al SP-7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013, or, în rezultatul controlului organul de poliție a stabilit că Istrati Fiodor nu a lăsat lui Sorochin Iuri nici-o recipisă și nu a împrumutat suma de 6 380 lei, cu atât mai mult că nici nu-l cunoaște.

Așa dar, instanța de apel a susținut că, pe marginea acelorași circumstanțe examinate în prezenta cauză penală există un act irevocabil prin neatacare, în baza căruia s-a constatat că în acțiunile lui lipsesc careva încălcări de ordin contravențional sau penal din 08.11.2013, în partea în care se referă la suma de 6 380 lei, fapt care face inadmisibilă tragerea la răspundere a lui Sorochin Iuri de două ori pentru aceleași acțiuni.

În acest sens, instanța de apel a menționat că încheierea ofițerului de sector al SP-7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013 în privința lui Sorochin Iuri, are calitatea de act juridic, care a produs efecte juridice, mai mult ca atât că aceasta nu a fost atacată în ordinea stabilită de către părți, ca de altfel, nu a fost anulată în urma unui control de către organele competente.

Tot aici, instanța de apel a mai menționat că o altă cerere a lui Istrati Fiodor, cu același subiect și aceleași circumstanțe a fost adresată organelor de drept (omițând soluția pe prima cerere), în baza căreia s-a demarat urmărirea penală pe două capete de acuzare.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, fiind neanulată, în prezenta cauză, încheierea ofițerului de sector al SP-7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013 - privind încetarea procesului de

examinare a plângerii depuse de către Istrati Fiodor, instanța de apel este în imposibilitate de a judeca în mod repetat fondul cauzei, or, în speța dată ar fi admisă încălcarea prevederilor garantate de art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, invocând:

- în cazul unei sentințe de încetare, instanța de apel trebuia să descrie fapta infracțională încriminată ca săvârșită de către inculpat și să dea apreciere probelor prezentate de acuzare și cercetate în ședința de judecată, însă instanța de apel s-a limitat la faptul că nu a fost respectat principiul *non bis in idem*;

- instanța de apel s-a pronunțat asupra încheierii ofițerului de sector al SP-7 al inspectoratului de poliție Rîșcani, mun. Chișinău din 08.11.2013, probă ce nu a fost examinată în ședința, ca rezultat fiind afectat dreptul acuzării la un proces echitabil, deoarece acesta nu a dispus de posibilitatea expunerii asupra legalității încheierii în cauză, fiind comisă o eroare de drept, deoarece motivele pe care instanța de apel și-a întemeiat soluția nu rezultă din materialele cauzei;

- încheierea ofițerului de sector al SP-7 al inspectoratului de poliție Rîșcani, mun. Chișinău din 08.11.2013, nu este o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale, adică nu a fost emisă potrivit codului de procedură penală, deoarece a fost examinată o cerere a părții vătămate, în ordinea legii cu privire la petiționare, fiind emisă o încheiere;

- instanța de apel a egalat o încheiere a inspectoratului de poliție ce a fost înregistrată în Registrul 2 de înregistrare a plângerilor cu o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale;

- jurisprudența instanței europene este clară și constantă în aspectul principiului *non bis in idem*, astfel, principiul necondamnării repetate pentru aceeași faptă este aplicabil ori de câte ori autoritățile competente formulează din nou împotriva unei persoane o acuzație în materie penală după pronunțarea unei noi hotărâri definitive de condamnare sau de achitare în același stat, hotărâre care se bucură de autoritate de lucru judecat cu privire la această faptă;

- principiul *non bis in idem* nu este aplicabil în speța dedusă judecării, dat fiind faptul că, procesul penal în privința inculpatului nu a fost încetat, nu există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale pe aceleași acuzații;

5. La recursul ordinar declarat de către procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

5.1 Partea vătămată, Istrati Fiodor, care pledează pentru admiterea acestuia, menționând că decizia este ilegală, bazată pe interpretarea eronată a probelor.

5.2 Avocatul Dragomir Aliona în numele inculpatului, care pledează pentru

inadmisibilitatea recursului, menționând că, recursul este tardiv, mai mult, recursul este declarativ, nu pot fi reținute argumentele recurentului cu privire la aplicarea principiului non bis in idem, instanța de apel corect a aplicat acest principiu, or, acest principiu nu se referă la existența unei hotărâri definitive, ce se referă la excluderea urmăririi unei și aceeași persoane pentru una și aceeași faptă de mai multe ori.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (2), 6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în

drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul indică temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că procurorul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Analizând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că: „.....încheierea ofițerului de sector al SP-7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013 în privința lui Sorochin Iuri, are calitate de act juridic, care a produs efecte juridice, mai mult ca atât că acesta nu a fost atacat în ordinea stabilită de către părți, ca de altfel, nu a fost anulat în urma unui control de către organele competente.

Fiind neanulată, în prezenta cauză, încheierea ofițerului de sector al SP – 7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013 – privind încetarea procesului de examinare a plângerii depuse de către Istrati Fiodor, instanța de apel este în imposibilitate de a judeca în mod repetat fondul cauzei, or, în speța dată ar fi admisă încălcarea prevederilor garantate de art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 4 al Protocolului nr. 7 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.”

Deși instanța de apel își fundamentează soluția indicând direct la încheierea ofițerului de sector al SP – 7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013(v. I, f.d. 17), în ședința de judecată, conform art. 414 Cod de procedură penală, dispunând examinarea probelor și înscrisurilor din materialele cauzei cercetate de prima instanță, conform procesului – verbal al ședinței de judecată din 22.01.2021(v. IV, f.d. 115 – 116), instanța de apel nu a examinat încheierea ofițerului de sector al SP – 7 al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, Ruhlin Vladimir din 08.11.2013(v. I, f.d. 17), și nu a consemnat-o în procesul – verbal al ședinței(v. IV, f.d. 115 – 116), astfel, Colegiul penal lărgit, conchide că instanța de apel în pofida prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală: „Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de

judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal”, și-a întemeiat concluziile pe o probă cercetată de prima instanță(v. III, f.d. 44 verso) fără ca să fie verificată în ședința de judecată a instanței de apel și nu a fost consemnată în procesul – verbal(v. IV, f.d. 115 – 116).

Mai mult, Colegiul penal lărgit ține să indice că, textul art. 4 din Protocolul nr. 7 adițional CEDO prevede că principiul non bis in idem are ca scop protejarea unei persoane care a fost deja „achitată sau condamnată printr-o hotărâre definitivă”. În raportul explicativ privind Protocolul nr. 7 se menționează, în ceea ce privește art. 4, că „principiul consacrat în această dispoziție se aplică exclusiv după achitarea sau condamnarea persoanei în cauză printr-o hotărâre definitivă, conform legii și procedurii penale ale statului respectiv.” Prin urmare, pentru ca o persoană să beneficieze de protecția acestui articol, nu este suficient să existe o hotărâre definitivă; este necesar totodată ca această hotărâre definitivă să includă achitarea sau condamnarea persoanei în cauză. În fiecare cauză, Curtea trebuie să stabilească mai întâi dacă a existat o achitare sau o condamnare. În cazul unui răspuns afirmativ, aceasta trebuie să determine dacă achitarea sau condamnarea constituie o hotărâre „definitivă” în sensul art. 4 din Protocolul nr. 7.

Astfel cum a explicat CtEDO în hotărârea din 08 iulie 2019 Mihalache împotriva României (MC) (pct. 95 și 97), pentru a stabili dacă o anumită hotărâre constituie o „achitare” sau o „condamnare”, aceasta trebuie să examineze conținutul propriu-zis al actului în discuție și să aprecieze efectele acestuia asupra situației reclamantului.

Pe baza textului art. 4 din Protocolul nr. 7, CtEDO a considerat că folosirea cu intenție a sintagmei „achitat sau condamnat” implică faptul că a avut loc angajarea răspunderii „penale” a persoanei acuzate în urma unei examinări a circumstanțelor cauzei; cu alte cuvinte, că s-a efectuat examinarea fondului cauzei. Pentru a putea efectua o astfel de examinare, este esențial ca autoritatea responsabilă cu luarea hotărârii să fie investită în dreptul național cu o competență decizională care să îi permită să examineze fondul cauzei. Această autoritate trebuie apoi să se axeze pe studierea sau aprecierea probelor depuse la dosar și să facă o apreciere a participării reclamantului la unul sau la toate evenimentele care au dus la sesizarea organelor de cercetare, pentru a hotărî dacă s-a stabilit răspunderea „penală”.

În cauza Sundqvist împotriva Finlandei din 22 noiembrie 2005, CtEDO a hotărât, în lumina dreptului intern aplicabil, că decizia unui procuror de neîncepere a urmăririi penale nu trebuie considerată ca fiind o decizie „definitivă” și că, în consecință, nici faptul că procurorul general a decis ulterior să inițieze o procedură împotriva reclamantului și nici condamnarea ulterioară a persoanei în cauză nu constituie o nouă procedură care intră sub incidența art. 4 din Protocolul nr. 7.

Astfel, Colegiul penal lărgit, statuează că instanța de apel nu a motivat și argumentat faptul că încheierea din 08.11.2013 sus indicată are puterea unei „decizii definitive”, ci doar declarativ a indicat că este în imposibilitate de a judeca în mod

repetat fondul cauzei, or, în speța dată ar fi admisă încălcarea prevederilor garantate de art. 22 alin. (1) Cod de procedură penală și art. 4 al Protocolului nr. 7 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Sorochin Iuri XXXXX**, cu dispunerea rejudecării de Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **18 noiembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion